

7.

Egzamin pisemny dla kandydatów na tłumaczy przysięgłych języka angielskiego

Tekst nr 2 z dnia 19 stycznia 2022 r. (9:00)

Powszechny i bezpłatny dostęp do aktualnej wiedzy stanowi jeden z fundamentów funkcjonowania i rozwoju demokratycznego społeczeństwa. Koncepcja otwartego dostępu dotyczy udostępniania w postaci cyfrowej w Internecie publikacji naukowych i wyników badań finansowanych ze środków publicznych w celu umożliwienia bezpłatnego ich wykorzystania przez naukowców, studentów, przedsiębiorców i całe społeczeństwo.

Otwarta nauka jest pojęciem szerszym - obejmuje oprócz dostępu do recenzowanych publikacji czy danych badawczych, także postulat nauki obywatelskiej, w tym: otwierania laboratoriów m.m. dla uczniów, włączania nienaukowców (np. wolontariuszy) w projekty badawcze i większego zaangażowania naukowców w działania na rzecz informowania społeczeństwa o badaniach naukowych. Otwarty dostęp w praktyce jest realizowany zwykle za pośrednictwem tzw. drogi zielonej (udostępnianie artykułów w bezpłatnych repozytoriach) lub tzw. drogi złotej (publikowanie artykułów w otwartych czasopismach, co zwykle wiąże się z koniecznością pokrycia przez autora kosztów redakcyjnych).

Otwarty dostęp do publikacji naukowych i otwarta nauka zyskują coraz większe znaczenie w kontekście polityki naukowej na świecie. Polityki otwartego dostępu przyjęło wiele wiodących uniwersytetów, instytucji badawczych oraz podmiotów finansujących badania naukowe. W coraz większym stopniu otwierane i współdzielone są również dane badawcze. Główne korzyści modelu otwartego dostępu dla społeczeństwa to m.in.: lepszy obieg cyfrowych treści naukowych (publikacje, dane badawcze), podnoszenie jakości badań (przeciwdziałanie plagiatom poprzez kontrolę ze strony środowiska naukowego), promocja nauki w społeczeństwie, efektywniejsze wydatkowanie środków publicznych.